

9. 2. 2007

ID: 45906

Zastavení exekuce

V řízení o zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) o.s.ř., pro zánik práva v důsledku započtení, je dnem splatnosti pohledávky namítnuté k započtení den následující poté, co byl oprávněnému doručen návrh na zastavení exekuce odůvodněný právě zánikem práva v důsledku započtení.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 3020/2005, ze dne 22.11.2006)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné M. Č., zastoupené advokátkou, proti povinnému A. V., zastoupenému advokátem, pro 14.769,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Přerově pod sp. zn. E-Nc 1127/2004, o dovolání oprávněné proti usnesení Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci z 31. 3. 2005, č.j. 40 Co 1596/2004-39, tak, že dovolání zamítl.

Z odůvodnění :

Usnesením z 5. 10. 2004, č.j. E-Nc 1127/2004-28, okresní soud zamítl návrh na zastavení exekuce s odůvodněním, že povinný sice dopisy z 27. 8. 1999 a 26. 5. 2004 oprávněné sdělil, že „na její pohledávky započítává svou vzájemnou pohledávku vůči ní plynoucí z jeho plnění společného dluhu“, že však tyto „jím uplatněné pohledávky nejsou splatné, jelikož oprávněnou dosud nevyzval k jejich splnění, pouze jí oznámil jejich započtení na pohledávky oprávněné za povinným“.

Krajský soud napadeným rozhodnutím k odvolání oprávněné usnesení okresního soudu změnil tak, že exekuce na majetek povinného se částečně zastavuje pro částku 25.035,- Kč. Oproti soudu prvního stupně „po odlišném hodnocení písemného podání povinného z 26. 5. 2004, které je adresováno oprávněné a dostalo se jí do sféry dispozice nejpozději posledního dne měsíce května 2004, a ve spojitosti tohoto listinného důkazu s návrhem na zastavení exekuce“ dospěl odvolací soud k závěru, že povinný prokázal existenci jeho vzájemné pohledávky za oprávněnou z titulu zaplacení společného dluhu účastníků u Č. s., a.s., z jeho výlučných prostředků (§ 511 odst. 3 obč. zák.); z této pohledávky ve výši 44.593,- Kč namítl v návrhu na zastavení exekuce započtení částky 25.035,- Kč. Protože forma věřitelovy výzvy k plnění není předepsána (§ 563 obč. zák.), obsahuje dopis povinného z 26. 5. 2004 - posuzováno podle jeho obsahu a v souvislosti s odůvodněním návrhu na zastavení exekuce - výzvu k plnění učiněnou v souladu s ustanovením § 34 obč. zák., takže se pohledávka povinného za oprávněnou stala dnem doručení fotokopie dopisu z 26. 5. 2004 (18. 6. téhož roku) alespoň do částky 25.035,- Kč splatnou, a mohlo tedy být platně namítnuto započtení proti exekučně vymáhaným pohledávkám oprávněné, takže do této částky je namístež exekuci podle § 268 odst. 1 písm. g) o.s.ř. ve spojení s ustanovením § 52 odst. 1 ex. řádu zastavit.

V dovolání oprávněná namítá nesprávné právní posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř.), jež spatřuje v kvalifikaci pohledávky povinného jako splatné. Podle ní je naopak správný právní závěr soudu prvního stupně, že nevyzval-li ji povinný k plnění na úhradu jeho pohledávky a započtení své pohledávky jí pouze oznámil, nemohlo jít o započtení pohledávky splatné, a protože kompenzace pohledávky nedospělé je vyloučena ustanovením § 581 odst. 2 věty druhé obč. zák., její exekucí vymáhané pohledávky jednostrannou kompenzací nezankly a zamítavé usnesení soudu prvního stupně mělo tudíž být potvrzeno. Kromě toho se odvolací soud nevypořádal s jejím tvrzením, že jim spořitelna prominula částku 20.000,- Kč, takže povinný nemohl uhradit částku 63.068,- Kč, a nepřihlédl ani k jejímu tvrzení, že povinný, který jí již 15 let nepřispívá na úhradu nákladů souvisejících s bydlením, ji nikdy nevyzýval k úhradě jejího dluhu (tedy jeho pohledávky).

Povinný navrhl zamítnutí dovolání a k tvrzení oprávněné, že jim spořitelna prominula z dluhu částku 20.000,- Kč, takže „nemohl uhradit částku 63.068,- Kč“, zdůraznil, že tato částka nikdy nebyla předmětem daného exekučního řízení, jelikož k započtení namítl pouze polovinu z částky 50.070,- Kč (sražené mu výkonem /vedeným výlučně proti němu/ rozhodnutí sp. zn. 19 E 876/2000, a to platebního rozkazu, sp. zn. Ro 491/97, vydaného na základě žaloby spořitelny), kromě níž ovšem zaplatil onu částku 63.068,- Kč na základě dohody o srážkách ze mzdy uzavřené se spořitelnou, která, jak výše uvedeno, není předmětem daného exekučního řízení.

Dovolání (přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. d/, odst. 2 ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.) není důvodné.

Jelikož vady podle ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a odst. 3 o.s.ř., jež by řízení činily zmatečným, ani jiné vady řízení (§ 241a odst. 2 písm. a/ o.s.ř.), k nimž je dovolací soud – je-li dovolání přípustné – povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 věta druhá o.s.ř.), v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 věta první o.s.ř.), je předmětem dovolacího přezkumu závěr odvolacího soudu, že pohledávku povinného za oprávněnou nutno posuzovat za splatnou, a tedy k jednostrannému započtení způsobilou (§ 581 odst. 2 věta druhá obč. zák. a contr.), a zda tudíž bylo namísto exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) o.s.ř. ve spojení s ustanovením § 580 obč. zák. pro zánik práva započtením (částečně) zastavit.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu – sice správně určenou – nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval (z podřazení skutkového stavu hypotéze normy vyvodil nesprávné závěry o právech a povinnostech účastníků).

Nejvyšší soud předně – při nutnosti důsledného odlišování nesprávného právního posouzení od vadného (neúplného či nesprávného) skutkového zjištění – připomíná obecnou zásadu, že dovozuje-li soud z právního úkonu konkrétní práva a povinnosti účastníků právního vztahu, jde o aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, tedy o právní posouzení, zatímco zjišťuje-li obsah právního úkonu, a to i pomocí výkladu projevů vůle, jedná se (a o takový případ jde v souzené věci) o skutkové zjištění (srov. odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu z 21. 10. 1999, 2 Cdon 1548/97, publikovaného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 10, ročník 2000 pod poř. č. 73). Jestliže tedy odvolací soud dopis povinného z 26. 5. 2004 vyložil podle jeho obsahu a v souvislosti s odůvodněním návrhu na zastavení exekuce, zejména s ohledem na to, že obě písemnosti obsahují dikci, že „povinný má vůči oprávněné splatnou peněžitou pohledávku ve výši 25.035,- Kč“, kterou započítává proti pohledávce oprávněné, případně že „činí vůči oprávněné projev vůle směřující k započtení vzájemných splatných pohledávek“, jestliže tedy tyto písemnosti vyložil jako „výzvu ke splnění“, učinil skutkové zjištění, že povinný oprávněnou ke splnění vyzval. Správnost skutkového zjištění je však napadnutelná jen prostřednictvím dovolacího důvodu podle § 241a odst. 3 o.s.ř., jenž ovšem dovoláním uplatněn nebyl, takže dovolací soud je při své vázanosti dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení povinen vycházet ze skutkových závěrů učiněných odvolacím soudem, v daném případě závěru, že povinný oprávněnou ke splnění jejího dluhu dopisem z 26. 5. 2004 a návrhem na zastavení exekuce vyzval.

Kromě toho ovšem považuje dovolací soud za potřebné připomenout starší judikaturu, vztahující se sice k řízení nalézacímu, použitelnou však obdobně na řízení vykonávací. Jestliže totiž tehdejší Nejvyšší soud ČSSR (viz stanovisko NS SSR z 25. 11. 1976, Pls 2/76, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 6, ročník 1977 pod poř. č. 27, str. 127/323) vyslovil závěr, že nebyla-li výzva k plnění (§ 78 obč. zák. v tehdy účinném znění) doručena dlužníkovi již dříve, je třeba za kvalifikovanou výzvu považovat žalobu, pak logicky musí platit, že v řízení o zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) o.s.ř., konkrétně pro zánik práva v důsledku započtení, je oním dnem splatnosti pohledávky namítnuté k započtení den následující poté, co byl oprávněnému doručen návrh na zastavení exekuce odůvodněný právě zánikem práva v důsledku započtení. Jinak – a to z pohledu ustanovení § 581 odst. 2 obč. zák. – řečeno, zákaz obsažený v jeho druhé větě se v řízení o zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. g) o.s.ř. neuplatní, měla-li by nedospělost pohledávky namítnuté k započtení být důsledkem pouze nedostatku samostatné výzvy podle § 563 obč. zák., jestliže právě a jedině započtením (ať již doloženým speciálním hmotněprávním úkonem nebo učiněným přímo úkonem procesním) byl odůvodněn návrh na zastavení exekuce, jehož opis je oprávněnému doručován (jinými slovy, zákaz započtení zakotvený v § 581 odst. 2 větě druhé obč. zák. platí v případech, kdy doba splnění, na rozdíl od souzené věci, dohodnuta nebo stanovena právním předpisem či rozhodnutím byla, avšak pohledávka namítnutá k započtení ještě nedospěla).

Vzhledem k uvedenému lze uzavřít, že se oprávněné prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu správnost napadeného rozhodnutí zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud tedy, aniž nařídil jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.), dovolání jako nedůvodné podle § 243b odst. 2 věty před středníkem o.s.ř. zamítl.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)